

Borja Díaz Barea

El tercer desig

IX Premi de Narrativa Breu per a Joves
«Caterina Albert» de 2018

EL TERCER DESIG

COL·LECCIÓ
GABRIEL FERRATER

Borja Díaz Barea

EL TERCER DESIG

IX Premi de Narrativa Breu per a Joves
«Caterina Albert» de 2018

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
Bellaterra, 2018

DADES CATALOGRÀFIQUES RECOMANADES PEL SERVEI DE BIBLIOTECQUES
DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Díaz Barea, Borja

El tercer desig / Borja Díaz Barea. – Bellaterra : Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions, 2018. – (Gabriel Ferrater ; 90)

ISBN 978-84-490-7976-4

I. Col·lecció

821.134.1-32"20"

Aquesta obra ha estat la guanyadora del IX Premi de Narrativa Breu «Caterina Albert» per a Joves, atorgat a Cerdanyola del Vallès, el dijous 26 d'abril de 2018, per un jurat compost per: Marutxi Beaumont, Montse Guillén, Josep Lluís Negreira, Josep Maria Riera i Xusa Serra.

© Dels textos: Borja Díaz Barea

© D'aquesta edició: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2018

© De la fotografia de la coberta: chispy2. Jardín Botánico, Caguas, Puerto Rico. Recuperada de: <https://goo.gl/4L554f> (CC BY 2.0)

Composició: lacontragràfica

Edició: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona

Plaça Acadèmica. Edifici A. Campus de la UAB.

08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès). Barcelona. Spain.

Tel. 93 581 10 22 · sp@uab.cat · www.uab.cat/publicacions

Impressió: Ivel Color, SL

ISBN: 978-84-490-7976-4

Dipòsit legal: B.17496-2018

Imprès a Espanya. Printed in Spain

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia, el tractament informàtic i la distribució d'exemplars mitjançant lloguer, és rigorosament prohibida sense l'autorització escrita dels titulars del *copyright*, i estarà sotmesa a les sancions establertes a la Llei.

—Soc especial. Tinc una habilitat única: puc fer realitat els desitjos de la gent. Sí, sí, el que sents. Pots pensar que soc boig o que no em prenc això seriosament, però et juro que és veritat. No dic que pugui concedir-te el desig que vulguis ara mateix, jo no els concedeixo, jo els compleixo. La meva feina és fer realitat els desitjos de les persones a les quals se'ls n'ha concedit algun. No, no, això no és el mateix que concedir-los. Mira, t'ho explicaré. La meva especialitat són els desitjos que es disposen en les monedes que la gent llança en algunes fonts. Aquí hi ha la diferència: la font et concedeix el desig quan hi tires una moneda i, després, jo recullo la moneda i el compleixo. No obstant això, tinc dues limitacions: en primer lloc, una vegada he tocat una moneda, haig de complir la voluntat que té gravada abans de poder-ne agafar una altra i, en segon lloc, només puc complir tres desitjos com a màxim en un mes. Bé, una vegada aclarit tot això, puc explicar-te per què soc aquí.

Perquè s'entengui bé aquesta història, haig de remuntar-me al mes de març, ara fa sis mesos exactament. Després d'haver estat durant tot gener i febrer de vacances i, per tant, no haver complert cap tipus de desig, em vaig acostar a una d'aquestes fonts per agafar la primera moneda del mes. La petició que hi havia deia: «Guañar el concurs literari del poble». Qui ho demanava era un jove

aspirant a escriptor, l'Arne Abels, de 27 anys, que estava convençut que posseïa un talent innat per escriure atorgat graciosament per Déu. Un talent que, de moment, ningú no havia sabut valorar.

—Ah sí, me n'oblidava. Abans de continuar, haig d'explicar-te un detall molt important que cal tenir en compte en aquest ofici de fer realitat els desitjos. Una persona a la qual se li satisfà el que ha demanat, a canvi, ha de pagar-ne un preu. Com més ambicions sigui el desig, més alt serà el cost de veure'l complert. També hi influeix el tipus de petició; si jo sol·licito que mori certa persona, una vegada això es faci realitat, el més probable és que jo també acabi morint, encara que les conseqüències no sempre siguin equilibrades. Ara que saps això, ja et pots imaginar com continua la història.

El cas és que el novell i «talentós» Arne no havia aconseguit guanyar mai cap premi literari, més enllà dels certàmens escolars quan encara era un nen. Les seves obres, caracteritzades per personatges freds i solitaris i històries inundades de rancor i tragèdia, mai no acabaven de convèncer del tot el jurat, que normalment optava per altres relats amb un aire més vital.

Després de molts concursos sense reconeixements, l'Arne, incapaç de trobar resposta als seus fracassos, va recórrer a mi. No va venir directament a demanar-me ajuda, sinó que, havent escoltat rumors sobre algunes fonts dels desitjos, s'hi va acostar i hi va llançar una moneda demanant desesperadament de guanyar el proper concurs de narrativa. I aquesta vegada havia decidit sorprendre tothom: la història amb la qual es presentava consistia en una recopilació de contes molt diversos. Una successió de relats independents caracteritzats per un fort component descriptiu que pretenia reflectir situacions de la vida quotidiana de persones sense, aparentment, res d'interessant per explicar. Segons l'Arne, la força d'aquests contes residia a aconseguir emocionar o captivar el lector simplement a partir d'alguna cosa que vivia cada dia. Així i tot, i malgrat la confiança que havia dipo-

sitat en la seva història, l'Arne va decidir recórrer a les creences espirituals, de les quals sempre havia renegat, per apuntalar les seves opcions de guanyar.

La presentació al concurs s'havia dut a terme un mes abans, per la qual cosa s'estimava que el guanyador es revelaria aquella mateixa setmana. En aquest sentit vaig tenir molta sort, perquè, si els resultats s'haguessin publicat molt més tard, hauria hagut d'esperar que l'Arne sortís vencedor per poder encarregar-me del diseg següent. En tot cas, al cap de dos dies d'haver demanat de guanyar el concurs, la pàgina web va publicar els resultats: el nom de l'Arne i la seva foto lluïen flamantment al capdamunt de la classificació. L'Arne havia guanyat, i jo havia complert. Com que fer realitat aquest desig no em va requerir gaire feina, vaig aprofitar per llegir la resta d'obres participants en el certamen i haig de reconèixer que va ser divertit descobrir que cap d'elles no tenia el nivell i la qualitat que «Contes per viure» (així es deia la història de l'Arne) atresorava. L'escriptor novençà hauria guanyat encara que jo no hi hagués intervingut, la veritat és que es podria haver estalviat el desig i podria haver confiat en aquest talent seu del qual estava tan orgullós. No obstant això, va optar pel camí fàcil i sí, va guanyar el concurs; però, a quin preu? Encara que l'Arne no ho sabia, la seva ambició, juntament amb les seves ànsies de fama i protagonisme, el portarien a saldar el deute que tenia pendent a canvi d'haver vist complert el seu desig.

Després de guanyar el concurs, l'Arne Abels va omplir les portades dels modests diaris locals i es va guanyar el dret a la suma econòmica que figurava com a premi. A més, a causa que «Contes per viure» havia agradat molt entre el jurat, se li va donar l'oportunitat de publicar el llibre, amb un tiratge inicial de cinc-cents exemplars, de la venda dels quals l'Arne n'obtindria el deu per cent. Durant dos mesos, tot va anar com una seda per a l'escriptor, que ja veia com es començava a reconèixer el seu talent, fins que, de forma inesperada, va topar amb un nou obstacle: l'Erik Halvor.

L'Erik i l'Arne eren amics des de feia anys i sovint quedaven per prendre un cafè i posar-se al dia. Aquesta vegada, la reunió es va produir a casa de l'Erik. Li va explicar a l'Arne que, després de llegir «Contes per viure», s'havia animat a escriure alguna cosa també, ja que des de feia temps li rondava pel cap el que considerava que era una idea prometedora. Quan l'Arne va llegir la història del seu amic, li va bullir la sang. No era prometedora, era magnífica. Si l'arribaven a publicar, eclipsaria totalment la seva i li robaria el lloc i la fama que tant li havia costat d'aconseguir. L'Arne no ho permetria, així que, en un atac d'ira, gelosia i por, va colpejar l'Erik diverses vegades al cap amb una estàtua de Buda que hi havia damunt d'un prestatge fins que va quedar immòbil a terra, amb un toll de sang formant-se-li al voltant del cap. En sortir, l'Arne es va endur la història de l'Erik.

—Vet aquí, Arne. Vas acabar pagant el preu de la teva ambició. Sí, vas guanyar el concurs i vas aconseguir l'èxit, encara que de forma moderada. Al cap de dos mesos, vas matar el teu amic, li vas robar la història, i vas acabar a la presó. Com veus, el preu del desig no sempre se satisfà immediatament, pot fer-se esperar.

El cas és que, després de fer vencedor l'Arne del concurs, ja podia anar a agafar la segona moneda d'aquell mes de març. La sorpresa que em vaig emportar en llegir el desig que hi vivia va ser majúscula: es tractava d'un fet insòlit que no havia vist mai en la meua llarga i dilatada experiència en aquest camp. Petra Dahl, la noia del desig, ja incloïa el preu que havia de pagar pel que sol·licitava. Proposava que el seu fill es guarís de l'estranya malaltia que tenia a canvi que ella ocupés el seu lloc. El que havia demanat aquesta jove no era un desig, era un acord. A diferència de totes les altres persones, que sempre demanaven alguna cosa sense més ni més, la Petra havia anat molt més allà oferint una contraprestació més que suficient.

La malaltia a la qual es referia era un d'aquests trastorns impronunciables que solament pateix el cinc per cent de la població

mundial, raó per la qual ningú no gasta diners per investigar-los. El seu fill Danny havia nascut feia set anys amb aquest trastorn, cosa que li provocava dificultats en la parla i la capacitat d'expressar-se. Tot i així, el més perillós d'aquesta síndrome era el seu caràcter degeneratiu, que conduïa el seu portador a un progressiu estat vegetatiu, a més dels problemes cardíacs que originava.

La Petra sabia que aquesta malaltia es desenvoluparia molt més ràpidament en un nen petit que no pas en un adult, per la qual cosa va decidir posar-se en el lloc del seu fill i, així, amb una mica de sort, ella resistiria un temps més llarg la degeneració. A més, reforçava la seva creença el fet que era una noia molt vital i alegre, una d'aquestes persones que sempre tenen alguna cosa a dir i que, sigui el que sigui el que t'expliquen, t'arrenquen un somriure. Fins i tot quan al petit Danny li van diagnosticar aquesta malaltia fatal, la seva mare va ser capaç de sobreposar-s'hi i continuar endavant amb la mateixa energia. No obstant això, quan després de diverses revisions mèdiques va començar a entendre la gravetat de la situació, es va adonar que, si volia salvar el fill, havia d'intentar alguna cosa més, per la qual cosa va acudir a la font més famosa de la vila i va formular el seu desig.

Els metges van qualificar la cura del Danny de miracle mèdic. No trobaven resposta al fet que la malaltia hagués desaparegut del cos del nen d'un dia per l'altre. Aquell dia, mentre escoltava les explicacions dels doctors, la Petra era la dona més feliç del planeta Terra i segurament ningú no li ho hauria discutit, malgrat ser plenament conscient que ara seria ella qui suportaria el pes d'aquest miracle. I fins avui ha estat capaç de continuar endavant sense acoquinar-se enfront de res ni ningú, suportant aquesta malaltia i lluitant-hi en contra.

—Haig de reconèixer que em va resultar admirable el que va fer aquesta noia i la seva forma de vida. I encara més després de la tragèdia que va patir, ja saps de què parlo. Pel que fa al petit Danny, després de saber que estava curat, li va faltar temps per

començar a fer vida normal com si no hagués passat res; si et soc sincer, li he agafat un cert afecte, a aquest nano.

Bé, ara que ja t'he posat al dia sobre el que vaig fer el mes de març passat, suposo que puc explicar-te el final d'aquesta història. I el desenllaç de tot això que et relato comença amb la moneda que vaig agafar l'altre dia, aquesta que tinc aquí. Es tracta de la primera d'aquest mes de setembre i el seu mandat és molt simple. Imagino que deus estar fent-te moltes preguntes, ara mateix, i haig d'informar-te que no te'n respondré ni una. Envers el motiu que em porta fins aquí avui, ja el deus haver endevinat, i, si no és el cas, és la meva obligació dir-te'l i evitar qualsevol confusió. He vingut a matar-te.

Entenc com en deus estar, ara mateix, de sorprès i espantat, i ja t'aviso que no et servirà de res suplicar-me. Ja ho saps, un desig és un desig, i la meva feina és complir-lo.

T'he dit quant admiro la Petra Dahl, no solament pel que va fer pel seu fill, sinó també perquè ha tingut la tenacitat suficient per suportar el pes d'una malaltia semblant i, a més, la mort d'un ésser molt estimat.

Dos mesos després de salvar el seu fill canviant-li el lloc, el seu germà bessó, l'Erik Halvor, va ser assassinat per un amic seu.

—L'Erik Halvor va ser assassinat per tu, Arne.

Arran d'això, la Petra va empitjorar i va estar prop de morir. Va passar molt de temps ingressada a l'hospital, però amb l'ajuda dels seus éssers estimats, especialment del petit Danny, va poder tornar a sobreposar-se. No obstant això, una vegada va haver abandonat l'hospital, va tenir molt clar quin seria el seu proper pas.

—La Petra va tornar a la mateixa font que havia salvat el seu fill mesos enrere i va desitjar la teva mort.

»No sé si alguna vegada vas arribar a conèixer la Petra Dahl, així que no sé si ets del tot conscient del que assumeix demanant una cosa així. Des que el seu primer desig es va complir, ella sabia perfectament que estava condemnada; així que no crec que li hagi

importat gens demanar això, tot i saber les conseqüències que suposarà per a ella. A més, estic bastant segur que aquest desig no ha estat fruit d'un arravatament: més aviat sembla que ha estat molt meditat, enfocat no solament a venjar el seu germà Erik, sinó també a protegir el Danny d'haver de suportar veure-la empitjorar per la malaltia. La Petra ha triat renunciar al seu fill a canvi que aquest no sofreixi més del necessari la resta de la seva vida.

»Pel que fa a tu, Arne, hauries d'assumir això com una oportunitat de redempció i de salvació, perquè estic segur que és millor morir ara que no pas patir la resta dels teus dies aquí tancat carregant amb el pitjor mal que pot recaure sobre una persona: la seva consciència. És per això que et demano que et deixis matar sense oposar resistència.

»Ah!, sí, per cert. No t'he dit quin va ser el tercer desig d'aquell mes de març en què et vaig fer guanyador d'aquell concurs. Així que, abans de matar-te...

Va ser bastant inesperat. Es tractava d'un nen que, corrent feliç pel carrer anant a comprar el pa, va ensopegar prop de la font on treballa. El nen, abillat amb un abric marró amb botons grocs, portava unes enormes ulleres de plàstic vermelles i lluïa uns cabells molt llisos i gairebé platejats. Es veu que no sabia lligar-se els cordons de les sabates, raó per la qual havia ensopegat, amb la mala sort que la moneda que li havia donat la seva mare havia caigut al fons de la font. El seu desig va resultar més aviat un acte reflex fruit de la seva malaptesa, ja que, només d'adonar-se d'on havien acabat els diners, va pensar: «Oh no! Espero que la mama no em renyi!». El nen va tornar corrents cap a casa, aquesta vegada sense ensopegar, i vaig aprofitar per agafar la moneda i fer realitat el seu desig. Quan va arribar a casa, la seva mare no el va renyar, i no perquè no estigués enfadada; va ser el germà d'ella, és a dir, l'oncle d'aquell nen, el que la va persuadir perquè no ho fes. I el nen, encara que aquella tarda es va quedar sense berenar, en va tenir prou que la mare, malalta com estava, no el renyés i estigués contenta i feliç amb ell.

